

UTUUTTA

KADOTUS / HÄVITYS

Utopia 1/2024

Julkaisija: Turun yliopiston kotimaisen kirjallisuuden ja
yleisen kirjallisuustieteen ainejärjestö Mimesis ry

Päätoimittaja: Matilda Kirvelä

Apulaispäätoimittaja: Aino Kuusinen

Taitto: Matilda Kirvelä & apuna Aino Kuusinen

Painopaikka: X-Copy, Turku

Toimitus: Helmi Häggman, Juuso Myllykoski, Martta Puromies,
Iiris Rautio, Mira Salonen & Muumi Urasmaa

Kannet: Martta Puromies

Painos: 60 kpl

MIMESIS RY / AINEJÄRJESTÖLEHTI UTOPIA 1/2024

ALUKSI

Teen parhaillaan pro graduani **Eeva Kilven** *Naisen päiväkirjasta* (1978), jossa nimetön, kirjoittajaksi kutsumani minäkertoja on valinnut avioeron ja hylkää myös entisen rakastajansa, koska haluaa kirjoittaa eikä passata miestä. Teoksessa ja 1970-luvun yhteiskunnassa naisen on täytynyt *hävittää* avioliitto, jotta hän on voinut keskittyä työhönsä ja intohimoonsa.

Kirjoittaminen vaatiikin hävittämistä, olennaiseen keskittymistä, *oman huoneen* saavuttamista. Samaan aikaan kirjoittaminen voi kuitenkin myös olla hävittämistä: se voi toimia keinona vapautua ja päästää irti tai mahdollisuutena tehdä tilaa jollekin uudelle. Kirjoittaminen ei kadota, vaan muistaa. Aina se ei tunnu riittävältä, koska se ei pelasta kansoja hävitykseltä, lopeta sotia tai hidasta ilmastonmuutosta, mutta haluan silti uskoa, että hävityksen ja kadotuksen vastaisella kirjoittamisella on paikkansa ja merkityksensä.

Kirjoittaminen on jonkin hapuilua ja jostain kurkottamista. On elettyjä ja on kirjoitettuja asioita ja sitten on se, miten ne ovat yhdessä. *Utopiassa* kirjoittaminen on tiiviissä suhteessa hävitykseen ja kadotukseen, sillä kirjoittamisen avulla niitä sekä tavoitellaan että niistä halutaan irtautua. Kirjoittamiseen liittyvää hapuilua tapahtuu myös varsinaisen kirjoittamisen aktin ulkopuolella ja oleminen on usein erinäistä sanojen vennyttämistä sanattomuuksissakin. Kirjoitettu, mitä ikinä se tarkoittaa-kaan, ei häviä – ei hyvässä eikä pahassa.

Teeman tietystä vakavamielisyydestä huolimatta hävitys ja kadotus ovat tuottaneet huonojen vitsien tulvan. Kun en olisi jaksanut taittaa lehteä, vaan mieleni teki olutta, eräs toimituskunnasta sanoi, että taitollisten huolimattomuuksien voisi selittää kommentoivan teemaa, mutta kun stressaantuneena heitin Mimesiksen puheenjohtajalle uhkauksen, että voisin vain hävittää koko lehden, sain niin pahan katseen, että lehti tuli melko nopeasti valmiiksi. Apulaispäätoimittaja Kuusinen puolestaan otti teeman hyvinkin kirjaimellisesti ja vastasi kysymykseeni ”mitäs tehdään sen pääkirjoituksen kanssa?” viestillä: ”en kyl tääl reissus kerkee nyt kirjoittaa mitää! jos sä kirjotat siihe vaikka että apulaispäätoimittaja katosi britteinsaarille tai jotain”.

Tässä teille siis monta erilaista hävitystä ja kadotusta.

SISÄLLYS- LUETTELO

3 Aluksi

Matilda Kirvelä

6 Puheenjohtajalta

Elina Salonen

8 Hallitusesittely

Mimesis ry:n hallitus 2024

13 Koulutuspoliittiset terveiset

Matilda Kirvelä & Aino Kuusinen

15 Radanvarsiunelmia

Helmi Häggman

19 Pieni tutkielma asioista, joita ei saa sanoa ääneen

Aino Kuusinen

23 On yhä olemassa täysin absoluuttisia kokemuksia

Joel Suontama

25 Lähtevien jäiden ääniä

Maija Hyvärinen

28 Kevätsiivous

Mira Salonen

30 Haastattelussa apulaisprofessori Olli Löytty

Aino Kuusinen

34 Alku, ei muita loppuja

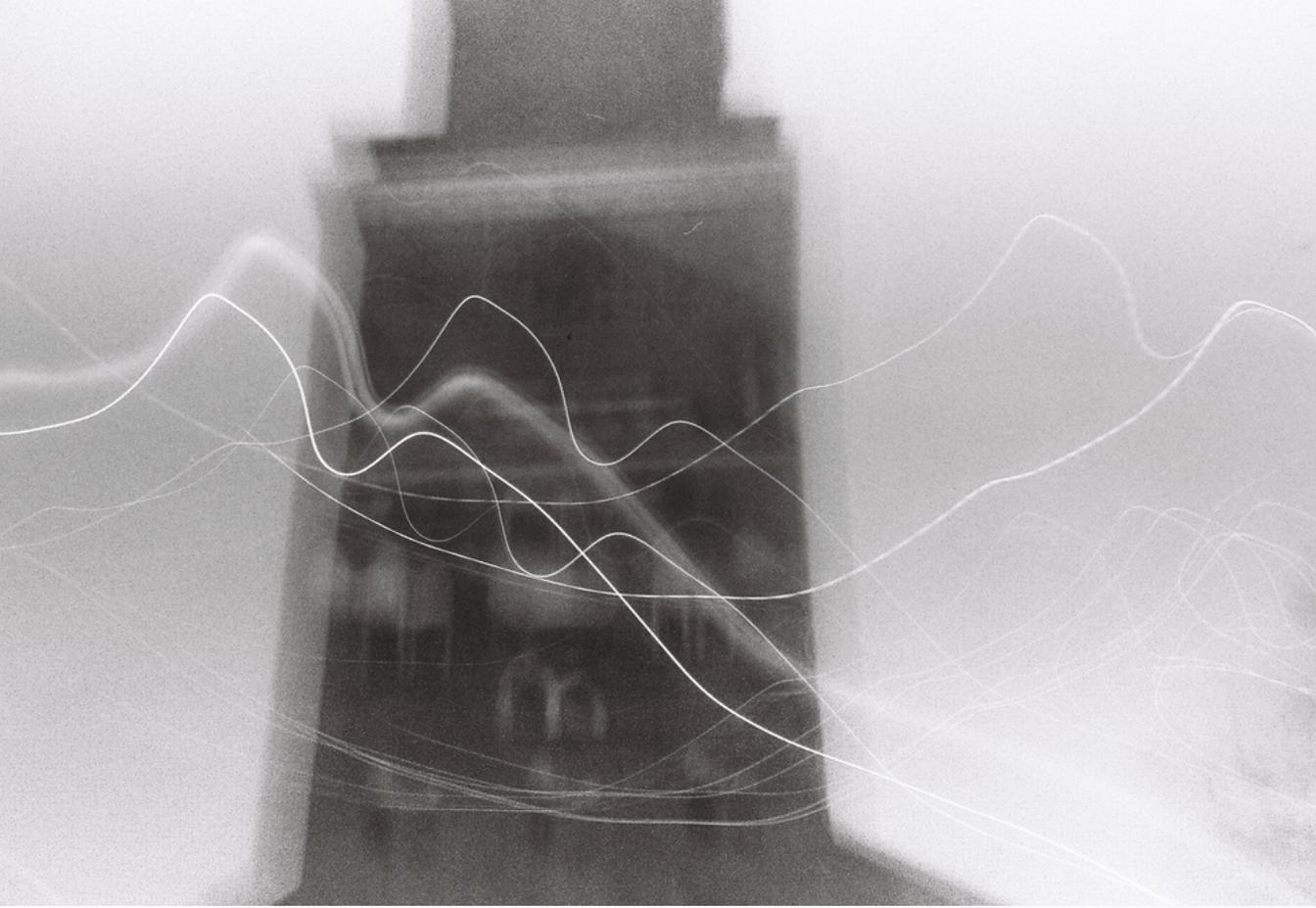
Matilda Kirvelä

36 Tyttöjen välisestä rakkaudesta

Muumi Uurasmaa

37 Aatun nurkka

Augusta Sarmiala

PUHEEN- JOHTAJALTA

Mimesis ry perustettiin vuonna 2020 yhteiseksi ainejärjestöksi sekä kotimaisen kirjallisuuden että yleisen kirjallisuustieteen opiskelijoille. Kahdelle aiemmalle ainejärjestölle sanottiin heipat. Syksyllä uudet fuksit, minä mukaan lukien, tutustutettiin opiskelijaelämään pandemian kurkissa nurkan takaa. Istuttiin puistoissa piknikeillä, join viiniä pakasterasiasta, kampusta katseltiin vain rakennusten ulkopuolelta ja käsidesipurkkia kuljetettiin joka paikkaan. Silloinen hallitus esittäytyi, ehkä jollain piknikillä, ja Milja ja Vilja olisi pitänyt erottaa jotenkin oluen ja viljan värin perusteella. Kaksi minuuttia myöhemmin unohdin kumpi oli kumpi.

Orientaatioviikon jälkeen sitten istuttiinkin Zoomin äärellä ja pääsin opiskelemaan yliopistolla vasta toisena vuotenani. Siinä välissä vietettiin kaikki Mimesiksen juhlat ja tapahtumat etänä. Mieleen jäi Zoompiilonen, jossa aluksi etsijä käänsi katseensa pois samalla kun muut pimensivät ruutunsa ja vaihtoivat nimensä tilalle jotain muuta. Sitten etsijäkysymyksiä, etsittävät vastasivat chatiin ja etsijän oli tarkoitus tunnistaa, kuka oli kukin. Analyysikurssilla tuijotin **Kaisa Kurikan** taustalla näkyviä kirjahyllyjä, akateemisen englannin luennoille osallistuin yövaatteissa ja pari kertaa saatoin nukahtaa Johdatus kirjallisuudentutkimukseen -kurssilla, koska öisin en saanut unta. En varmaan ollut ainoa, jonka asunto alkoi tuntumaan itsemurhayksiöltä.

Yliopistolle paluu tapahtui asteittain ja sekavasti. Arcanumin remontti oli pitkittynyt. Opiskelijatiloja ei ollut. Eikä muuten myöskään ollut ainejärjestöllä enää omia tilojakaan niin kuin oli joskus ollut. 2021 raahasin luuni Mimesiksen syyskokoukseen ja vuodesta 2022 olen ollut Mimesiksen hallituksessa, ensin yleisen koulutuspoliittisena vastaavana ja sitten tapahtumavastaavana sekä näiden lisäksi lukupiirivastaavana.

Mimesis on erilainen kuin muut yhdistykset, joissa olen ollut mukana. Ensinnäkin se on opiskelijoiden ainejärjestö ja toiseksi, sillä on eniten avoin keskustelukulttuuri, jonka olen nähnyt. Itse pidän avoi-

muutta ja mahdollisuutta keskusteluun oleellisina. Jäsenistöltä pyydetään palautetta toiminnasta, kaikki jäsenet ovat tervetulleita kaikkiin kokouksiin ja esityslista, kokouskutsu ja pöytäkirjat lähetetään kaikille, jotka ovat sähköpostilistalle halunneet liittyä. Lisäksi hallituksen sisällä pyritään avoimuuteen ja keskusteluun. Kysytään, mitä kuuluu, miltä jokin tuntuu ja tarvitsetko apua. Annetaan ja saadaan kiitosta. Jotta muut ovat avoimia puheenjohtajalle, on tämän usein itse uskallettava olla avoin ja rehellinen omista ajatuksistaan muulle hallitukselle.

Tänä keväänä Mimesis sai haltuunsa entisen kotimaisen kirjallisuuden ainejärjestön, Muusan, vanhoja kansioita, joista löytyi esimerkiksi asiakirjoja ja Muusan *Oheinen*-ainejärjestölehden arkisto. ”Järjestötoiminta on ihanaa. Se on osoitus opiskelijoiden vaikuttamisesta paitsi yliopistoon, myös omaan opiskelijaelämään. Järjestötoiminnassa on kyse yhteisöstä, sen rakentamisesta ja sen hyväksi toimimisesta. Muusan hallituksesta ei kukaan saa palkkaa –järjestötoiminta on kuin harrastus, jossa yhdessä ystävien kanssa järjestetään toimintaa itselle ja muille. Tämä pyyteettömyys ja vilpitön into on maailman ihanin asia, mutta ajoittain myös kuluttavaa”, **Vilja Välimäki** (juuri se jo aiemmin mainittu Vilja) kirjoitti *Oheiseen* ollessaan järjestön puheenjohtajana (*Oheinen* 2/19).

Tuo kappale kiteyttää sen kaiken, mitä järjestötoiminta on myös minulle. Se on moneen asiaan vaikuttamista, vanhojen hyvien perinteiden ylläpitoa ja uusien tapojen luomista. Se on ystäviä ja monenlaisia kohtaamisia. Tosiaan kuitenkin, se on myös kuluttavaa. Myöskään Mimesiksen hallituksesta ei kukaan saa palkkaa, ja hallituslaiset maksavat jäsenmaksun kuten kuka tahansa. Pitää opetella vastaanottamaan ja käsittelemään palautetta ja kritiikkiä. Aina sitä kiitosta ei välttämättä edes saa. Joskus jopa puhuminen tuntuu vaikealta. Toivonkin järjestötoimintaan lempeyttä ja lisää niitä hyviä asioita, kuten vilpitöntä intoa. Toivon lisää niitä, jotka haluavat vaikuttaa sekä yliopistoon että myös omaan opiskelijaelämään. Joskus se vaatii rohkeutta ja avoimuutta. Joskus se vaatii uskallusta saapua kokoukseen ja halua tehdä juttuja. Vuonna 2020 en itse todellakaan edes ajatellut puheenjohtajan pestiin tarttumista saatikka minkäänlaista pestiä ollenkaan, mutta tässä sitä nyt sitten kuitenkin ollaan.

Tällä kertaa kukaan ei haistattele Muusan entisille puheenjohtajille toisin kuin teki **Jani Petteri Virta** *Oheisessa* vuonna 2013. Sanon kiitos entisille puheenjohtajille ja kaikille Prometheuksen (entinen yleisen kirjallisuustieteen opiskelijoiden ainejärjestö), Muusan ja Mimesiksen hallitustoimijoille, ja varmaan myös anteeksi, jos joku ikivanha ja jollekin kultainen perinne ottaa nykyisten mimesisläisten käsissä uusia muotoja, sillä ajat muuttuvat ja niin tarve tapahtumillekin.

Sitatoin vielä toista Muusan entistä puheenjohtajaa. ”Sanonnan mukaan kaikki hyvä kuitenkin päättyy aikanaan, mutta vetoan teihin, rakkaat Muusat, että emme antaisi hyvän päättyä. Voi olla, ettei meillä kymmenen vuoden päästä ole Muusaa, ainakaan Muusan nimellä, mutta se ei tarkoita, ettemme voisi antaa hyvän jatkua”, kirjoitti **Julia Litokorpi** puheenjohtajan tervehdyksessään (*Oheinen* 2/2013). Kymmenen vuotta myöhemmin Muusaa ei tosiaan enää ollut eikä nykyäänkään ole, mutta antakaamme hyvän jatkua.

HALLITUSESITTELY

Mimesis ry:n vuoden 2024 hallitus esittäytyy sanoin ja kuvin vastaamalla *Utopian* toimituksen laatimiin kysymyksiin:

1. Kuka olet?
2. Mitä teet hallituksessa?
3. Mitä olet kadottanut viimeksi ja mitä haluaisit hävittää?

ELINA SALONEN

1. Olen Elina. Opiskelen yleistä kirjallisuustiedettä. Tykkään kissoista, kahvista, kirjastoista, Hesensojatikuista, sarjakuvista ja kesästä.
2. Olen puheenjohtaja ja vastaan vpj-Maijan kanssa Mimesiksen sosiaalisista medioista.
3. Jos puhutaan arkisista asioista, niin varmaan viimeksi kadotin yhden huulipunan. Hävittämisestä tulee jotenkin raa'at mielikuvat, vähän Marvelin **Thanos** tyyliin... Hävittäisin lempeästi syrjinnän.

MAIJA HYVÄRINEN

1. Maija, toisen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Oon varapuheenjohtaja. Vpj:nä miun tärkein homma on toimia Elinan apukätenä ja yrittää tasapainottaa, ettei kaikki hommat kaasaannu pj:n harteille! Vpj-pestin lisäksi oon mein hallituksen yhteistyövastaava. Päivitetään myös yhdessä Elinan kanssa Mimesiksen Instagramia.
3. Kadotin viimeeksi ajantajun. Tahtoisin hävittää puhelimen muutamaksi päiväksi.

RUU KANKARE

1. Mä oon Ruu, oon toisen vuoden kotimaisen kirjallisuuden pääaineopiskelija.
2. Oon hallituksessa lukupiirivastaava, tuutorivastaava ja toinen tapahtumavastaava!
3. Oon viimeks kadottanut mun kangassakset ja haluaisin hävittää mun väsymyksen. :D

EVAN TUOMELA

1. Oon Evan ja oon yleisen kirjallisuustieteen ensimmäisen vuoden opiskelija.
2. Toimin ekskursiovastaavana ja toisena tapahtumavastaavana. Suunnitelen siis retkiä ja tapahtumia, ja osallistun niiden toteuttamiseen!
3. Kadotin mun puhelimen, mutta hävittäisin mieluummin ahtaat yhteiskuntanormit.

MUUMI UURASMAA

1. Olen Muumi, 21-vuotias ensimmäisen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija Helsingistä.
2. Hallituksessa toimin sihteerinä, eli tärkein tehtäväni on pitää kokouksista pöytäkirjaa.
3. Viimeksi olen kadottanut kaulaliinan. Haluaisin hävittää älypuhelimet.

HETA VIRKKUNEN

1. Olen Heta, yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Hallituksessa toimin taloudenhoitajana.
3. Kadotin muutossa mustan kajaalin (saattaa myös olla, että olen tahallaan heittänyt sen pois, mutten muista tätä). Haluaisin hävittää poikaystäväni rumat siniset bokserit.

LINDA JULIN

1. Olen Linda, neljännen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Tänä vuonna toimin hallituksessa liikuntavastaavana.
3. En ole varsinaisesti kadottanut mitään aikoihin, mutta etsin kyllä silmälasejani päivittäin. Jos voisin hävittää mitä vain, hämähäkit saisivat kadota (ainakin kotini läheisyydestä).

AINO KUUSINEN

1. Olen Aino, mutta vastaan myös kutsumanimeen ”Se Kant-Aino”. Opiskelen toista vuotta yleistä kirjallisuustiedettä.
2. Hallituksessa toimin yleisen kirjallisuustieteen koulutuspoliittisena vastaavana eli kopona.
3. Viime aikoina on kyllä päässyt katoamaan monia asioita - mainitsen nyt tähän hätään sellaisen täydellisen sileän kiven, jota silittelin aina kun hermostutti. Ikävöin sitä kovasti... Haluaisin hävittää nikotiiniriippuvuuden sekä uniongelmat.

MATILDA KIRVELÄ

1. Olen Matilda, neljännen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Hallituksessa toimin kotimaisen kirjallisuuden koulutuspoliittisena vastaavana.
3. Kadotan koko ajan kaikenlaista ja just etsin mun passia (löytyi). Haluaisin hävittää mun kissan karvat mun vaatteista ja no tietysti kapitalismin...

ELLA JAUHIAINEN

1. Moikka! Olen Ella ja opiskelen kolmatta vuotta kotimaista kirjallisuutta.
2. Toimin hallituksessa Mimesiksen tiedottajana.
3. Viime aikoina olen kadottanut kaikenlaista, kuten lempikynäni ja motivaation deadlainien noudattamiseen. Tänä keväänä tahdon hävittää elämästäni ylimääräisen jännityksen ja joitain turhia vaatteita.

PAULIINA TAPOLA

1. Olen Pauliina, toisen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Olen Mimesiksen sosiaalipoliittinen vastaava eli sopo sekä haalarivastaava. Sopona mun hommiin kuuluu mm. opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtiminen ja alkoholittomien tapahtumien järjestäminen.
3. Olen aika hyvä pitämään kaiken tallessa, joten mieleeni ei tule juuri nyt mitään, mitä olisin kadottanut. Viime päivinä on kuitenkin tehnyt mieli hävittää ajankulu maailmasta, jotta ehtisin tehdä kaiken, mikä täytyy saada tehdyksi.

JUTTA PIRTTIJÄRVI

1. Olen Jutta, viidennen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Olen varajäsen, eli lähinnä olen hallituksessa enää jakamassa tietoa siitä, miten muinoin on asioita tehty.
3. Kadotan jatkuvasti sukkaa, en ymmärrä miten mulla voi olla 15 paritonta sukkaa :(Mun pesukoneessa on varmaan joku portaali toiseen maailmaan, jonne ne sukat lähtevät seikkailemaan. Haluaisin hävittää ne parittomat sukat, jotta ne voisivat löytää toisensa siellä sukkamaailmassa ja olla onnellisia yhdessä.

AUGUSTA SARMIALA

1. Olen Augusta (kuvassa oikealla), toisen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Olen Mimesiksen ympäristö- ja yhdenvertaisuusvastaava ja häirintäyhdyshenkilö. Jos yhdenvertaisuus-, esteettömyys- tai ympäristöasiat (tai mikä tahansa muu) Mimesiksessä mietityttää, I'm your guy.
3. Olen kadottanut suurimman osan mielenterveydestäni, ja niitä rippeitä tässä etsiskelen. Haluaisin räjäyttää patriarkaatin tuhannen päreiksi, siinä samalla katoaisi moni muukin inhottava asia.

KOULUTUSPOLIITTISET TERVEISET

Viime syksyn *Utopian* teemana oli valtaus opilaitosvaltausten hengessä ja kirjoitimme lehden koulutuspoliittisiin terveisiin varovaisen toiveikkaita sanoja valtausten ja mielenosoitusten merkityksestä. Nyt huhtikuussa astuivat kuitenkin voimaan asumistukeen kohdistuvat leikkaukset, jotka tulevat kurittamaan myös monen opiskelijan taloutta entisestään. Ironisesti ne, jotka ovat nautiskelleet tuista omina opiskeluaikoinaan, ovat nyt niitä, jotka ovat sakset kädessä romuttamassa hyvinvointivaltion peruspilareita kuin ihmisten toimeentulo olisi pelkkä vitsi.

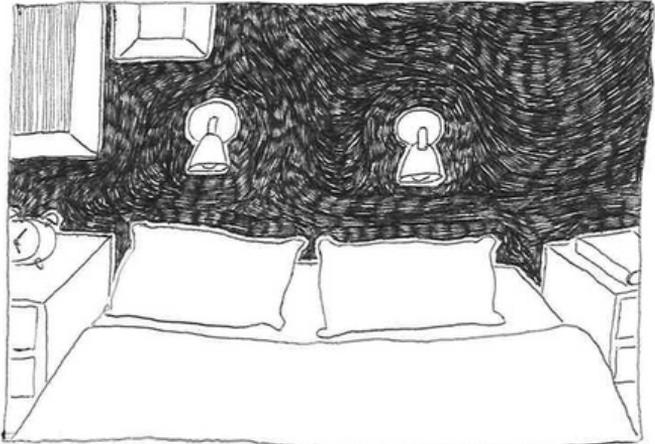
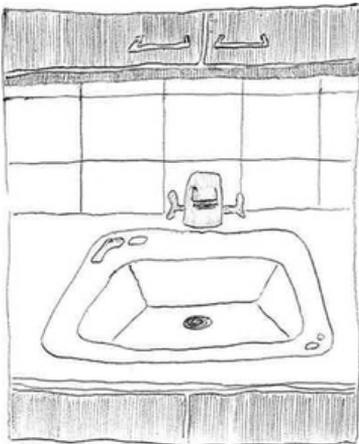
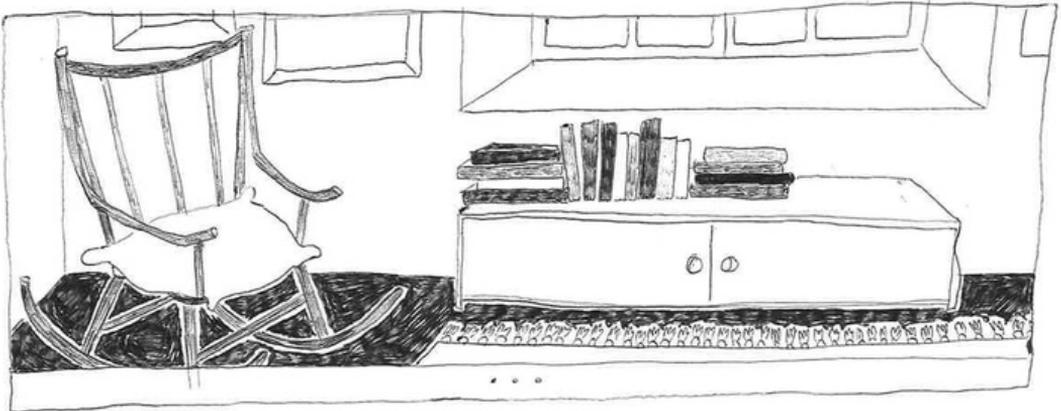
Leikkausten aiheuttamasta epävarmuudesta huolimatta kirjallisuusaineissa tapahtuu myös mukavia asioita, sillä kirjallisuuden ja luovan kirjoittamisen uusi apulaisprofessori **Olli Löytty** on aloittanut vuodenvaihteessa työt Turun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa. Uusi lisäys henkilökuntaan värittää kirjallisuusaineita uusilla ja mielenkiintoisilla tavoilla. Osa opiskelijoista onkin päässyt tapaamaan uuden opettajan jo tänä keväänä esimerkiksi esseetä käsittelevän kurssin merkeissä. *Utopian* toimitus haastatteli Löyttyä kevään numeroa varten - lukekaa siis haastattelu ja tutustukaa uuteen henkilökunnan jäsenemme!

Pitkä ja monivaiheinen opetussuunnitelman uudistustyö on myös saatu päätökseen, ja syksyllä uudet opiskelijat pääsevät aloittamaan opintonsa uuden vuosien 2024-2027 OPSin parissa. Haluammekin kiittää kaikkia, jotka an-

toivat palautetta opetussuunnitelmaan liittyen, jotta kehitystyö saatiin tehtyä ja myös opiskelijoita kuunneltiin. Ehkä yksi suurimmista ja kiinnostavimmista suunnitelmista on se, että tulevaisuudessa kotimaisen kirjallisuuden ja yleisen kirjallisuustieteen graduseminaarien rinnalla olisi mahdollista suorittaa myös kirjoittamista painottava opinnäytetyö.

Tällä hetkellä oppiaineissa puhuttaa parhailaan työn alla oleva valintakoeuudistus, jossa kirjallisuusaineiden paikka ei ole vielä tätä kopopalstaa kirjoittaessa täysin selvä. Tällä hetkellä uudistuksessa näyttävät painottuvan monivalintatehtävät sekä se, että tulevaisuudessa samalla kokeella voisi hakea useampaan eri yliopistoon ja eri aloille. Näillä näkymin kirjallisuusaineiden valintakokeet tulevat todennäköisesti sijoittumaan kieliaineiden kanssa samaan kokeeseen. Uudistus on herättänyt ihmetystä ja kysymyksiä, mutta toistaiseksi ei ole vielä tietoa, mitä uudistus tulee käytännössä tarkoittamaan.

Utopian kevään teema heijastelee näiden aikojen moninaisia uhkakuvia - hävityksen ja kadotuksen konsepti ei jää vain ajatuksen tasolle, vaan soluttautuu meidän jokaisen todellisuuteen. Kirjallisuuden opiskelussa lohduttavaa on kuitenkin se, miten rakennamme jatkuvasti jotakin uutta tutkimalla kirjallisuutta ja asetumme hävitystä vastaan, koska tarkastelemme sanoja eli tärkeää merkityksellistämisen tapaa, sellaista rakentamista. Kadotus ei tapahdu kokonaan: aina jää sanoja.

RADANVARSIUNELMIA

Teksti HELMI HÄGGMAN

Kun näin erään kurssin puitteissa mahdollisuuden, päätin tehdä kurssityön Aurajoen rautatiesillasta, joka on vastikään purettu osana suurempaa ratahanketta. Silta on koko elinkaarensa ajan joutunut valitusten kohteeksi, ja sen historiallinen ja kulttuurinen arvo on harvemmin tunnustettu. Ehkä jotain on tehtävissä jälkimmäisen hyväksi. Etsin sillasta mainintoja Turkuseuran kirjoista, Kansallisarkiston digitoiduista sanomalehdistä sekä nettilehtien artikkeleista. Tutkimusprosessini oli mielenkiintoinen, vaikka jollakin tasolla koin lannistuvani yhä uudelleen, kun silta nousi keskustelussa esiin pelkästään negatiivisessa valossa.

Sillan edustaa on pidetty varsinkin ensimmäisinä vuosikymmeninä pahamaineisena ympäristönä. Silta sijaitsi teollistuvan Turun laitamille rakentuneen, rikollisuuspesäkkeenä tunnetun esikaupunkialueen, Raunistulan kupeessa. Nykyäänkin sillan läheisyyteen sijoitettu asunnottomien suoja herättää joissakin ohikulkijoissa levottomuutta. Valtaosa vanhoista Aurajoen rautatiesillan maininnan sisältävistä lehtijutuista keskittyy sillan ympäristössä tapahtuneeseen rikollisuuteen ja väkivaltaan. Esimerkkejä löytyy useita. Vuonna 1913 ilmaistiin huoli sillan kupeessa usein juopottelevista sotilaista ja uutisoitiin henkirikoksesta (*Turun lehti* 20.5.1913). 1930-luvulla kieltolain aikaan sillan luota löytyi viinatrokarin moottorivene ja 250 litraa pirtua (*Sosialisti* 13.8.1930). Traaginen oli myös vuonna 1939 tehty uutinen Aurajoesta ongitusta jäisestä ruumiista, joka paljastui edesmenneeksi leperiläissyntyiseksi muurariksi. Muurari oli lapsisilminnäkijöiden todistuksen mukaan hukutautunut sillalta ennen talvea, kuten huhtikuun numerosta käy ilmi. (*Turunmaa* 09.4.1939.)

Silta on myös kaupungin hankkeena ollut rakentamisestaan asti murheenkryyni, ja siihen on uponnut tuhattomasti rahaa ja työvoimaa. Ensimmäinen takaisku sattui vuonna 1897, ennen kuin siltaa oli edes vielä rakennettu. Silloin Halisten ukot eli suuret jäälautat rikkoivat Halisten sillan kuljettaen sen rakenteita mukanaan ja hajottaen myös rautatiesillan rakennustelineet, kuten kerrotaan Rauno Lahtisen ja Pertti Aallon kirjassa *Aurajoen sillat ja förät* (2019). Myös tällä hetkellä vanhan

rautatiesillan tilalle rakennettavien siltojen urakka pitkittyi huomattavasti alkuperäisistä suunnitelmista. Tämä ilmeisesti johtui viivästyksistä urakoitsijan ja tavarantoimittajan tahtoilta, kuten käy ilmi artikkelissa ”Uusi siltasotku uhkaa pidentää Kupittaaan junakaasta” (*Helsingin Sanomat* 13.3.2023). Suunnitelmien uudelleenjärjestely näyttäisi olevan korostunut teema kyseisen sillan kohdalla.

Myös lukuisat sillan parantelu- ja korjausprojektit sekä niiden ympärillä kiertäneet valitukset ovat toistuneet vuosikymmenestä toiseen, eikä pitkällä tähtäimellä toimivia ratkaisuja ole löydetty. Kuvaava nosto löytyy myös *Uudessa Aurassa* (10.8.1907) julkaistusta artikkelista, jossa valitellaan kahden venäläisen upseerin kulkevan ratsuhevostensa kanssa sillalla ja sen raiteilla. Ihan tulee mieleen vuoden 2009 tapaus, jossa sillan kävelypuoli suljettiin sen kapeuden ja vaarallisten tilanteiden vuoksi, mutta avattiin kävijöiden rikkoessa reitille rakennetut aidat kerta toisensa jälkeen. Tapauksesta on kirjoitettu Rebekka Härkösen toimesta artikkeli ”Laiton jalankulku voitti väsytystaistelun Lonttisten rautatiesillalla Turussa” (*Turun sanomat* 28.12.2009).

Kurssityöhöni kuului hypoteettinen osio eri kävijäryhmien kokemuksista ja mielipiteistä sillan suhteen. Suunnitelmani oli soveltaa ”toiselta paikkakunnalta Turun Raunistulaan muuttaneen opiskelijan näkökulma” oman kokemukseni avulla. Näin tehdessäni sain kuitenkin aikaan vain seuraavan ehkä asiatylyiseen kurssityön tehtävänantoon nähden rajaa hipovan kaunokirjallisen tekstin, joka avasi itselleni omaa sillan arvonmäärittelyn prosessiani, mutta myös kiteyttää osani jatkumona sillan historiassa.

Suunnitelmien uudelleenjärjestely näyttäisi olevan korostunut teema kyseisen sillan kohdalla.

Olin surullinen, kun kuulin sillan purkusuunnitelmista, joista olin ollut autuaan tietämätön koko ensimmäisen Turussa asumani vuoden ajan. Side maisemareittiäni kohtaan vain syveni, kun maaston raivaamisen myötä alkoi realisoitua, että silta purettaisiin pian. Olin onnellinen, että ehdin kokea sillan rauhallisen ympäristön ennen maan auki repimistä ja vanhan rautatiesillan teräntuoksuisten palkkien latomista väliaikaisen kävelysillan tukirakenteiksi. Silti, pitkittyneistä ja kalliista rakennusurakoista märiseminen ja vanhan sillan rumuuteen, epäkäytännöllisyyteen ja vaarallisuuteen keskittyvä julkinen keskustelu sai minut uudella tavalla lannistuneisiin mielenmaisemiin. Itse muistelen lämmöllä ja haikaillen minua uuteen ja vieraaseen kaupunkiin maadoittanutta tukipilaria, joka johdatti minut aina perille yliopiston puolelle jokea. Muistan adrenaliiniryöpsähdyksiä junan syöksyessä korvan vierestä, ja jännitystä vatsanpohjassa, kun pyöräilin yo-kylästä kotiin aution sillan halki jo hämärtyvässä illassa, pienessä hiprakassa sillan palkkien rämistesä pyöräni alla. Muistelen lämmöllä jopa kiusallisia ohituksia liian kapealla kävelyväylällä, sekä pyöräilystä perään huutelevia mummoja, jotka toki olivat vain huolissaan terveydestään, ja siitä, ettei Aurajoen ratasillan laitamilla tapahtuisi jo tapahtunutta enempiä onnettomuuksia.

Rautatiesillan alikulkusuus toimi myös taiteellisenä alustana värikkäistä graffiteista päätellen, ja jo tältä osin oli osa urbaania kulttuurielämää. Silta luonnollisesti vilahteli omissakin tekeleissäni, siis runoissa, eikä muusasuhdetta voi kiistää. Tuntui kiherryttävältä, kun törmäsin fuksivuoden lopulla lyriikan kurssilla Jarkko Laineen Muovinen Buddha -teokseen (1967), jossa Turun katujen yksityiskohdat on kuvattu kuohuvan elämän ja beatkirjallisuuden rytmissä – myös rakas rautatiesiltani. Silta on varmasti ollut symbolisesti tärkeä paikka myös rykelmittäin ripustettujen rakkaushukkojen rakastavaisille, joiden muistot hiipuvat pikkuhiljaa tavoittamattomiin sillan purkamisen myötä. Aurajoen rautatiesilta oli minulle ensimmäisiä kiinnekohtia etsiessä itseäni uudessa kotikaupungissa. Silta kulki arjessani mukana ensimmäisen vuoden ajan, ja minä taas kävelin sitä pitkin vuodenaikojen myötä vaihtuvien maisemien keskellä – kasvaen itsekin osaksi tätä kiertoa. Voisi sanoa, että sitä kesti juuri niin kauan, että olin ehtinyt kotiin. →

Rautatiesilta

*Silloin tunsin kevään enteet
Pehmeän tummaksi
purppuraksi kääntyneen illan tuulesta,
Aurajoen jäälauttojen päällä
vienosti heräilevien
voimien kuiskutteluista. Voimien,
jotka ajavat
minua kiihkoon ja maniaan,
löytämään tuttuutta ja rakkautta
tähän maisemaan:
kosteammäärän rautatiesillan tuoksuun*

(Helmi Häggman, 22.2.2022)

Olin sillan viimeisten kävijöiden joukossa, ja ajoitukseni muuttaa Turkuun oli tähän nähden lohdullinen. Vaikka koronavuosien aikana vieraseen kaupunkiin muuttaminen ja opiskelujen aloittaminen tuntuikin raskaalta, rautatiesillan läpi kulkeminen ja sen maisemat tuntuivat olennaisilta kiinnekohdilta arjen merkityksellisyyden jäsentelyssä. Vanha silta ansaitsee tulla muistetuksi kokonaisvaltaisesti, ja on huomattava kuinka sen vaiheet kietoutuvat historialliseen ja arkiseen monin tavoin elinkaarensa eri vaiheissa. Olisi haaskausta antaa sellaisen muistitiedon päätyä kadotukseen, vaikka vanha silta onkin jo hävitetty.

PIENI KOKOELMA
ASIOITA, JOITA
EI SAA SANOA
ÄÄNEEN

”Olisi kauhean mukavaa, jos edes joskus uskaltaisin ajatella rehellisesti. Tai siis, niin... Onhan minulla tietenkin myös... On minulla myös sellaisia hyviä päiviä, sellaisia päiviä, joina ne suurimmat salaisuudet pääsevät materialisoitumaan paperille tai tietokoneen PDF-dokumentteihin. Mutta se, että kirjoitan totuuksia ylös ei kuitenkaan tarkoita, että suoranaisesti ajattelisin niitä.”

”En ymmärrä tämän kohtauksen vuorosanoja. A sanoo, hajota minut, hajota minut, hajota minut... Jos kuuntelisit sanojani kunnolla, tietäisit että sinulla on lupa hajottaa minut. B:n mielestä joskus on parempi olla hiljaa. Hän huokaisee, että ei tuollaisia asioita tulisi sanoa ääneen. C kivahtaa, turpa kiinni tosikko, A:han vain lausuu kuvitteellista runoan ääneen, ihan kuten sillä on aina tapana tehdä! A hiljenee vaivaantuneena. Siis... Mitä ihmettä A tarkoittaa sillä, että B:llä on lupa hajottaa A? Oletan, että sinä olet A ja minä B... Mutta kuka on C? Hän kuulostaa yhdeltä niistä sinun egoistisista heteronyymeistäsi. Onko C se sinun kaukainen sukulaisesi, joka murhasi 1900-luvun alussa viattoman naisen?”

”Pilotan elämäni salaperäisten koodistojen vyöryn alle, ja sitten loukkaannun, kun kukaan ei ymmärrä. Pureskelen hiuksiani, nieleskelen nahkaani ja aristelen polvessani jomottavaa Aristoteles-tatuointia... Maiskuttelen kielen uumenissa saamaani palautetta kuvakielten kryptisyydestä ja sul-

keutuneisuudesta... Niin, olisi kauhean mukavaa, jos edes pieni osa tavasta ilmaista itseäni katoaisi... Kuolisi, ja syntyisi uudelleen suorana puheena ja selkeinä rajanvetoina. Ei mikään ihme, että äitini ajattelee minun olevan hänen kohdustaan lupia kyselemättä ilmaantunut, epäystävällinen ja pohjimmiltaan paha olento...”

”Sinä olet niin yllätyksiä täynnä, että mikään sanomasi ei osaa enää todella yllättää... Samalla kun yksi solusi katoaa, tilalle lennähtää juuri kuolleen palasen täydellinen vastakohta. Kun sinua käsketään kirjoittamaan runo, teetkin kymmenen sivua pitkän kollaasin keskusteluistamme. Välillä mietin, että mahdathkohan sinä äänittää minua salaa tälläkin hetkellä... Sinussa on paljon virheitä, mutta pahin niistä on se, että et osaa kirjoittaa kepeitä ja julkaisukelpoisia tarinoita. Aina sinun täytyy mennä sinne syvimmästä syvimpiin päätyyn ja nolata itsesi siinä samalla...”

”Olen pitkään halunnut kertoa tästä hauskaista sattumuksesta, joka tapahtui 2.11.2022. Se oli muuten oikein hyvä päivä, mutta olin nähnyt edellisenä yönä pahaa unta. Tässä unessa olin tapani mukaan lähtenyt juomaan olutta ennen kuin olin parantunut kunnolla flunssasta, ja tämän seurauksena uniminä sai aivokalvontulehduksen. Ambulanssi kiidatti minut suoraa tietä marmoriseen sairaalaan merenrannalle. Istuskelin leveällä ikkunalaudalla, katselin lokkien kiivasta lentoa ja sitten isäni tuli vierailulle. Aivokalvontulehdus tarttui tietenkin häneen, loogista... Uni muuttui opettavaiseksi tarinaksi julmasta ja viekkaasta isänmurhasta, ja lopulta heräsin kylmästä hiestä märkänä. Valveilla vietetty päivä kului aivokalvontulehdusta ja kuolemanpelkoa ajatellessa.”

”Luin nukkuessasi päiväkirjaasi. Se oli avoimena pöydällä, oikein kerjäsi tulevansa luetuksi. Olit ennen luoksesi saapumistani kirjoittanut, että me kaksi emme aidosti välitä toisistamme, mutta silti tunnemme välillämme kiemurtelevan ohuen langan, jonka kumpikin haluaa katkaista säästyäkseen aidolta kohtaamiselta, joka johtaisi konflikteihin ja kipuun. Että sinä osaat olla säällittävä ihminen... Kai ymmärrät, että tuo sinun kirjoittamasi on täyttä kuvitelmaa? Jos haluaisin hävittää tuon ajatuksen kokonaan maailmasta, minun tarvitsisi vain syyttää tuo typerä päiväkirja tuleen.”

”Hyvä Jumala, milloin koittaa se kaunis päivä, kun saan katkaista näiltä ainaisilta kommunikaatiokatkoksilta kaulan poikki? Kuinka monta uutta heteronyymiä minun tulee vielä luoda, ennen kuin kykenen sanomaan asiat suoraan? Jos en päästä näitä ajatuksia auringonvaloon, en voi olla varma niiden olemassaolon totuudenmukaisuudesta... On kuin olisin asettunut kaikista tavoittamattomimpaan hermopäätteeseen, joka sijoittuu silmämunan etäiselle kalvolle. Tästä näkökulmasta kohtaan maailman sekä itseni toisistaan erillisinä, ja silti totaalisen ja epätoivoisen identtisinä. Olen sisällä, olen ulkona, olen kaikkialla enkä yhtään missään. Kaikki olennainen karkaa, ja kaikki se, josta haluaisin päästää irti, takertuu minuun entistä tiukemmin...”

”Keltainen huvila ilmiliekeissä. Sykkyrässä kalliolla. Kynsien alla sammalta. Veneranta ja kyyneleet. Lentoon pyrähtely. Huhtikuu. Pimennysverhojen peittämät tapahtumat. Aivottomana auringonvalossa. Vesirokon aiheuttamat ar-

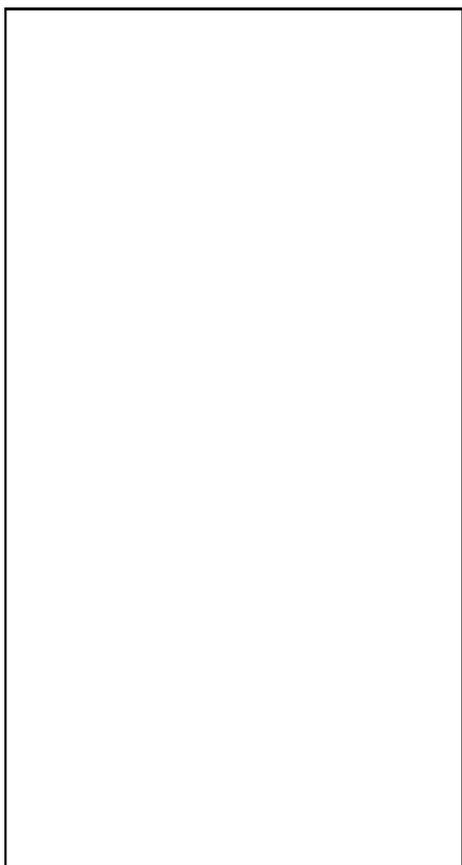
vet silmien välissä. Muurahaisia. Ensirakkaus iholla. Takapihan leijona. Mitä sinä oikeastaan yrität kertoa minulle näillä viesteillä? Hahuaisin todella aidosti ymmärtää sinua. Ehkä silloin voisin rakastua... Tai no, ehkä tuo jälkimmäinen oli turhaa lioitettua minun puoleltani. Anteeksi siitä. Mihin jäimme... Ai niin, mikroaaltouunissa räjähtävä kahvimuki! Synesteettiset syreenit. Meren yllä leijuva siirtolohkare. Juurakko. Patouma. Tukkeutunut viemäri.”

”En ole paljastanut vielä yhtäkään salaista ajatusta. Voisin kertoa vaikka mistä... Voisin kertoa näytelmätekstistäni, joka kertoo helmikuisista öistä, tai ehkä pitäisi mainita siitä päivästä, kun romahdin nojatuolin alle... Kuuntelin pahaa aavistamattomana **Pink Floydia** savesta muovatun tontun kanssa, ja yhtäkkiä olinkin kuolemanvaarassa. Nojatuoli mureni pieniksi palasiksi... Äh, kukaan ei ymmärrä mitä nämä hämärät viittaukset tarkoittavat. Niillä ei ole mitään pohjaa, jos en anna niille taustoitusta. Ehkä jonakin päivänä lapsenlapseni lukevat taskulampun valossa nuoruuden päiväkirjojani, ja niiden avulla he avaavat tämän sokkeloisen koodiston. Alvar, Ruth ja Lilli julkaisevat runoni postuumisti, ja liittävätkin mukaan heidän formalistiset tulkintansa kuolleen isoäidin mystisestä kuvakielestä.”

”Mieleni tekisi ravistella sinut hereille, herää, herää... Herää elämään... Eräänä aamuna kuiskasit kainalooni, kuinka synnyit häviäjänä. Oma itseinhosi on niin syvälle juurtunutta, että sinua on mahdoton hajottaa. Rakennan mielesi palikoista huojuvaa tornia, joka yrittää kaataa itsensä, mutta ei onnistu... Jahtaat kesämyrskyissä salamaniskua, mutta tajuamattasi juokset niitä paikoon... Herää, herää, herää... Milloin sinä tulet ymmärtämään, että maailma ei tule katoamaan ympäriltäsi vielä vuosikausiin... Sinä... Sinä et tule koskaan katoamaan... En anna ajatuksillesi lupaa hukkoa sateeseen.”

”Tule huomenna luokseni päiväkahville. Aion kertoa sinulle rehelliset ajatukseni. Ota muistiinpanovälineet mukaan. Haluaisin, että kirjoitat lauseeni ylös. Olen kyllästynyt olemaan aina se, joka toimii litteroijan roolissa. Keskustellaan asiat läpi oikein perusteellisesti. Voin myös lukea sinulle ääneen tekeillä olevan romaanikäsikirjoitukseni. Älä sitten soita ovikelloa, vaan laita tekstiviesti sitten kun olet rapun ulkopuolella. Jätä takki taloyhtiön parvekkeelle tuulettumaan, en halua siitepölyä kotiini. Nähdään huomenna. Hei hei.”

ON YHÄ OLEMASSA TÄYSIN
ABSOLUUTTISIA KOKEMUKSIA

Hän avasi ulko-oven ja ehti tajuta kun kiväärinperä iski häntä kasvoihin

LÄHTEVIEN JÄIDEN ÄÄNIÄ

Suuntana venelaituri. Aion sinne lukemaan kirjaa, *Ehkä tänä kesänä kaikki muuttuu*. ”Ehkä tänä keväänä kaikki muuttuu”, uskottelen itselleni. Lähtevät jäät pitävät meteliä, mutta uskallan siitä huolimatta hilpaista pari metriä jään kautta suljetulle laiturille, johon paistaa iltapäivän auringo. Näen vasemmalla kaupungin siluetin: kirkko, laitureita, puita, kattoja, nostureita, hiljaisuus. Rakennustyömaat seisovat liikkumatta paikoillaan. Maailman pelko, kyyneleet, huoli ja kipu rajautuvat siluetin taakse. Ne eivät näe minua tänään. Oikealle avautuu meri, joka nukkuu vielä talviunta jääpeitteen alla. ”Tässä on hyvä”, ajattelen, ja talven pituisesta koti-ikävästä tulee yhtäkkiä merkityksetöntä.

Venelaiturit ovat tyhjiä minua ja yhtä venettä lukuun ottamatta. Tuo jäähän kiinni jäätynyt vene on varmaankin unohtunut. Se muistuttaa elämästä ja siitä, ettei kannata jäädä liian pitkäksi aikaa paikoilleen. Tekee hyvää pysyä liikkeessä, koska muuten voi jäädä jumiin. Voi jäätyä kiinni jaloistaan niin kuin PMMP:n ”Joutsenet”. Tai kuten minä, jäädä talveksi neljän seinän sisälle tuijottelemaan kattoon. Sisältä pois pyristely on hankalaa, kun tuntee itsensä niin veteläksi, että voisi vain valua puisen sänkykehikon pienimmistä raoista parkettiallalle ja pilata sen. Olen talvet jumissa makuuhuoneessa – jossain syvällä mieleni kammioissa, joista on vaikea löytää pois. Kevään tullessa ympäröivät kahleet hellittävät otteensa, ovet avautuvat ja pääsen vapaaksi.

Yksinäinen vene kiinni laiturissa. Melankolinen näky kevätpäivänä. Ah, mikä vastakkainasettelu. Liikutun elämän taiteellisuudesta. Liikutukseni keskeyttää askeleen painosta rasahtava oksa. Tuntemattomat askeleet lähestyvät venettä ja kiertävät sen parin metrin etäisyydeltä. Tarkat silmät tutkivat sen kuntoa, ja katse käy läpi jokaisen halkeaman ja naarmun sen kyljessä. Mies puhuu puhelimeen, mutten saa selvää. Hän pyörittelee käsissään avainnauhaa ja kiertää venettä hitain askelin. Kätkeydyn kirjani taakse. Olen lukevinani, mutta oikeasti tuijotan sivuille painettuja kirjaimia ja annan auringon leikkiä kasvoillani. En ymmärrä lukemastani mitään, enkä oikeastaan halua.

Usein pakenen kirjoihin todellisuutta, mutta tässä hetkessä todellisuus on kirjaa kiinnostavampi ja taiteellisempi teos. Olisi väärin, jos sivuuttaisin sen keskittymällä fiktion. Venettä kiertävä katse pysähtyy sen keulan luo, ottaa askeleen lähemmäs ja laskee kätensä hellästi sen reunalle. Kuvittelen miehen olevan se lapsi, joka vietti lapsuudenkesänsä isänsä kanssa tuossa veneessä. Nyt tiimalasin hiekka on valunut loppuun, ja ainoa isän ja pojan yhteinen muisto on tuo vene. Elämän kiire, suru, hautajaisen järjestely, muistokirjoituksen laatiminen, kuolinsiivous ja kaikki muut velvollisuudet ovat saaneet sen unohtumaan kiinni mereen. Mies irrottaa otteensa veneestä. Puhelu päättyy.

Jään kolina peittää alleen kaupungin vaimeat äänet. Hengitän syvään jäästä hehkuvaa terävää ilmaa, joka kylmydestään huolimatta ei saa keuhkojani palelemaan. Mies huomaa minut. Hymyilen, ja hän hymyilee takaisin. Pitelen kirjaa käsissäni ilman lapasia. Suljen silmät ja ajattelen äskeistä: hymyä tuntemattomalle, kaunista maisemaa, hiljaisuutta. Ymmärrän, kuinka tärkeää elämässä on osata kohdata ihmiset lempeydellä. Pysähtyä, katsoa silmiin ja hymyillä. Olla läsnä. Kenelläkään ei tulisi olla arjessaan niin kiire, ettei ehdi antaa aikaa katsekontaktille. Katsoa silmiin vastaantulijoita, vastapäätä istuvaa ruokailijaa, kanssa-matkustajaa, naapuriaan, isäänsä ja peilikuvaansa. Kertoa lähimmäisilleen, kuinka paljon heitä rakastaa, ennen kuin heistä on jäljellä pelkkää materiaa. Jää kolisee taas. Mies pyörii veneen ympärillä hetken ja palaa sen jälkeen sinne, mistä tulikin. Routa ei ollut rikkonut venettä. Jää kantoi vielä miehen. Ensi viikolla ehkä hiihtäjän, sitä seuraavalla pilkkijän. Kolmen viikon kuluttua jään voi jo puhaltaa pois, enkä pääse tälle laiturille enää.

HEALING

Teksti MIRA SALONEN
Kuvitus AINO KUUSINEN

KEVÄTSIIVOUS

Aina kun kevään ensimmäiset auringonsäteet täyttävät O:n yksiön jokaisen nurkan, häntä muistutetaan kaikista niistä pölyhiukkasista, joita hän on koko talven hengittänyt sisään ja ulos, sisään ja ulos... Yksiön olemus muuttuu hetkessä. Valon aika on saapunut, mutta jotakin piilee silti syvällä siellä, siellä, missä auringonsäteet paljastavat pinttyneen pölyn. Pyyhi se pois. Pyyhi. Pyyhi jo.

Miten se on voitu jättää huomioimatta koko talven? Yksiön kattolamput eivät pääse tarpeeksi syvälle. Nyt on siis aika kaivaa siivousvälineet kaapista. Kevätsiivous alkakoon. Mistä on hyvä aloittaa? Kuka tietää oikean siivousjärjestyksen, oikeat aineet, oikean metodin? Tällä kertaa O aloittaa puunaamisen vessasta. Vettä virtaa joka puolelle pientä huonetta, joka pitää sisällään kaikki pahimmat salaisuudet. Kaapista löytyy hiustenvärjäysainetta, jolla ulkomuoto on monesti muutettu. Tuunattu. Korjattu. Allaskaapin sisäpuolen liat ovat olleet siellä jo kauan. Valuneista pesuaineista muodostuneet tahrat muistuttavat lapsuuden kurahousujen tahroja. Äiti vetäisi kurahousut jalasta ja puhdisti vedellä. Likaisen ulkokuoren liat on voitettu.

Vessanpöntön reunukset ovat hieman monimutkaisempi asia. Sitä likaa ei välttämättä voi paljaalla silmällä paljastaa. Mikä on paras aine sen puhdistamiseen? O tietää, että viime viikonlopun oksennus ei puhdistunut täysin, kun vain kyynelillä hieman huuhtoi. Kuitenkin se riitti siihen, että näkyvät jäljet poistuivat. Vieraat eivät näe totuutta. Vettä virtaa kylpyhuoneessa, mutta O:n oma virta on jostain syystä katkennut. Voisiko suihku puhdistetussa kylpyhuoneessa poistaa patoumat?

Nyt ei ole aikaa. Hänen täytyy jatkaa siivousta. Yksiön lattia on O:lle liiankin tuntu. Sen pölyiset pinnat ovat olleet pehmeä paikka öisin. Nyt se täytyy kuitenkin puhdistaa. Jos apatian sammaleen antaa kasvaa liian paksuksi, se ei lähde ikinä pois. Pieni määrä ei tee pahaa, mutta sen pehmeään pintaan saattaa nukahtaa liian pitkäksi aikaa. Imurin kärki tuhoaa nyt sen turvan, joka kannatteli asunnon vuokraajaa läpi talven. Puolen vuoden päästä uuden kasaaminen voi alkaa, kun valon aika ei enää paljasta totuutta.

Ennen kuin O voi siirtyä keittiöön hänen täytyy tutkia, mitä kaikkea hän on löytänyt yksiönsä piilopaikoista.

Vanha kuitti kauppareissusta, jolla henkinen krapula unhoitti ystävät ympäriltä. Pikkulaukusta tippunut tamponi, jota ei tarvittu, sillä oma sisäinen kello taas kerran kusetti kantavaa kehoa. Kirja, jonka laina-aika on venynyt kuukausittaisen sähkölaskun pituiseksi. Kondomi, joka osoittautui vain hulttavuuden poissaolon materiaaliseksi ilmentymäksi. Granaattiomenan kuoret, joiden sisältö värjäsi sängyn lakanat vereksi. Miksi O söi sitä sängyssä?

Lakanat voi aina vaihtaa. Veritahrat voi pestä pois. Jälkien puhdistaminen saattaa helpottaa sitä todellisuuden laitaa, mistä hän kärsii. Pääseekö hän ikinä irti tästä verestä...

Mitä on likainen veri? Se mikä väijäämättömästi pysäyttää kantajansa, ja tuhoaa sisälmykset. Likaisen veren mahdollisia haittavaikutuksia: Solujen väsymys. Vuodot väärässä paikassa, väärään aikaan. Vallanhaku omassa vallattomuudessa. Yksilön päämäärän päämäärättömyys. Yleinen ahdistuneisuushäiriö. Todellisuuden rapistuminen. Ennalta-arvaamaton loppu. Epävarma alku.

O:n aivot pyytävät anteeksi O:lta sitä, että kadotetut tavarat toivat välttämättömyyden hänen eteensä. Aivot kuitenkin ymmärtävät, että he ajattelevat, mitä O ajattelee. Eroaminen tästä on mahdotonta, mutta O:n olemassaolon etenemiseksi nämä täytyy erottaa. Siivoaminen on jäänyt puolitiehen, mutta lattian kylmä ja pölytön pinta on ottanut vastaan siivoojansa. Kun vieraat saapuvat, on aika nousta.

Mitä on likainen veri?

Teksti & kuvat AINO KUUSINEN

TANSSIKAA SALSAA JA POISTUKAA TYÖHUONEISTANNE ULKOMAAILMAAN

Vuoden 2024 alussa **Olli Löytty** nimitettiin kirjallisuuden ja luovan kirjoittamisen apulaisprofessoriksi – vaikka nimitys onkin merkittävä ennen kaikkea luovan kirjoittamisen oppiaineen tulevaisuuden kannalta, saavat myös kirjallisuustieteet paljon uusia tuulahduksia

Löytyn apulaisprofessorin myötä. *Utopian* apulaispäätoimittaja rupatteli uuden apulaisprofessorin kanssa kahvin ja oikeustieteellisen tiedekunnan opiskelijoiden hälyn keskellä.

Keskustelutuokio apulaisprofessori Olli Löytyn kanssa alkaa uuden työnkuvan avaamisella. ”Osaisinpa jo tässä vaiheessa kuvailla työtäni kunnolla. No, professuuri jaetaan luovan kirjoittamisen sekä kotimaisen kirjallisuuden kesken, jotta saataisiin myös kotimaiseen kirjallisuuteen sieltä lähteneitä resursseja. Tavoitteena on myös suunnitella luovan kirjoittamisen oppiainetta eteen päin esimerkiksi syventävien opintojen puitteissa”, toteaa Löytty, kun pyydän häntä kuvailemaan uutta virkaansa yleisluontoisesti. Tulevaisuudessa Löytty aloittaa myös oman graduseminaarinsa, johon ovat tervetulleita kaikki kirjallisuustieteiden pääaineopiskelijat. Seminaarissa opiskelijat voivat painottaa tutkimustaan kirjoittamisen tutkimukseen, sekä valita syventävissä opinnoissaan kirjoittamisen tutkimusta painottavat teoreettiset ja metodologiset opintopaketit.

Vaikka luovan kirjoittamisen uuden professorin pestin tulevaisuuden toiveena olisikin saada oppiaineesta entistä itsenäisempi sekä kokonaisvaltaisempi, Löytty painottaa myös sitä, kuinka mukavaa ja luontevaa yhteistyö kirjallisuusaineiden kanssa on. Kirjallisuuden ja luovan kirjoittamisen oppiaineiden rajat ovat melko selkeitä, mutta yhtäläisyyksiä ei voi kiistää. Onkin siis opiskelijoiden kannalta hienoa, että osa luovan kirjoittamisen kursseista on myös kirjallisuuden opiskelijoille avoimia. Yksi tällaisista Löytyn vetämistä kursseista on esseiden lajiin keskittyvä kurssi, jonka aihe on opettajalle hyvin läheinen. ”Tutkijalle esse on vapauden valtakunta. Se venyttää ilmaisun ja rakenteen rajoja, ja yhdistää tieto- ja kauno-kirjallisuutta”, kommentoi Löytty.

Löytty kertoo päätyneen uuteen työhönsä sivupolkujen kautta, sen enempiä karttoja piirtelemättä. Tiet ovat vieneet sinne, missä kiinnostus on päässyt kukoistamaan, ja jossa tutkimustyön sisältö on ollut motiiveista se tärkein. Apulaisprofessorin työnkuva vaikuttaa olevan siihen nimetylle varsin mieleinen: ”Tämä työ pitää sisällään niin tutkimustyötä että opettamista. Kiinnostuksen kohteiden jakautuminen ja niiden sisäinen ristiriitaisuus eivät siis haittaa, sillä työnkuva yhdistää kaikenlaisia tekemisen tapoja.”

Ennen Turun yliopistoa Löytty on toiminut omin sanoin vapaana tutkijana, ja ollut

mukana monissa Koneen Säätiön rahoittamissa tutkimushankkeissa. Tutkimuksen kohteena ovat olleet esimerkiksi kysymykset kulttuurien kohtaamisesta, monikielisydestä ja muukalaisuudesta. Lisäksi Löytty on tutkinut sarjakuvaa, tietokirjallisuutta ja esseitä - ja kirjoittanut kahta viimeksi mainittua itsekin varsin ansioituneesti. Eräs mielenkiintoisista tutkimushankkeista, joissa Löytty on ollut mukana, käsittelee suomalaisten lukiolaisten lukutottumuksia. Tutkimus luetutti lukiolaisilla Emmi Itärannan *Teemestarin* kirjan, ja haastatteli koululaisia heidän lukukokemuksistaan.

Löyttyllä on siis tutkimustyönsä sekä äidinkielen ylioppilaskokeiden sensorina toimimisen kautta hyvä käsitys siitä, millaisia luki-joita ja kirjoittajia suomalaiset lukiolaiset ovat. Nuorten teksteistä näkee Löytyn mukaan sen, harrastaako kirjoittaja lukemista - lukemisharrastus nimittäin kehittää tottumusta kielenkäytön normeihin sekä rikastuttaa kieltä. Tämä on kirjallisuuden opiskelijoille itsestään selvää, mutta apulaisprofessorin tutkimuksista voimme oppia jotain muutakin kiinnostavaa, nimittäin lukemisen ja kirjoittamisen tutkimuksen tärkeyden.

Keskusteluhetkemme ytimessä pyöri toistuvasti kysymys kirjallisuustieteellisen tutkimuksen laajentamisesta. Etenkin lukemisen ja vastaanoton tutkimus on tällä hetkellä erittäin suosittu aihealue, ja varsin ymmärrettävästä syystä. Lukemisen tavat ovat mullistuneet viimeisten vuosien aikana muun muassa äänikirjojen suosion räjähdysen myötä. ”Jos ajatellaan kirjallisuuden historiaa mahdollisimman pitkälle, voidaan päätyä esimerkiksi leirinootion äärellä kerrottujen tarinoiden traditioon. On siis luonnollista ajatella, että ihminen harjoittaa lukemista nimenomaan kuuntelemalla”, Löytty sanoo. Tällaisten kirjallisuuden sosiaalisten ilmiöiden tutkiminen kiehtoo Löyttyä, ja hän toivookin tämän tapaisen keskustelun ja tutkimustyön kukoistavan tulevaisuudessa. ”Kirjallisuustieteilijät jäävät helposti työhuoneeseensa lukemaan ja kirjoittamaan yksinäisyyden ääreen. On tärkeää, että tutkijat lähtevät myös ulkomaailmaan tutkimaan kirjallisuutta kulttuurisena ja sosiaalisena ilmiönä.”

Löytty kuvailee itseään pessimismiin taipuvaisena, kun kysymyksenä on kirjallisuuden

kulttuurin tulevaisuus. "Ehkä joskus kirjallisuuden harrastaminen on kuin LP-levyjen keräily." Tällä Löytty tarkoittaa sitä, että kirjallisuus on vaarassa muuttua pienen piirin ylläpitämäksi kulttuuriseksi traditioksi. Ehkä juuri äänikirjat sekä kirjallisuuden yhteisöllisyyden korostaminen voisivat olla eräitä ratkaisuja ongelmaan. "Joillekin lukeminen on yksinkertaisesti tylsää. Se on tosiasia, joka täytyy ottaa huomioon, ja haluan varoa lukemiseen liittyvää romantisointia. En halua paheksua moraalisesti sellaisia ihmisiä, jotka eivät ole päässeet kirjallisuuden maailmaan sisälle. Onhan maailmassa muutakin kiinnostavaa." Löytty korostaa myös lukemiseen liittyvää ylpeyden tunteen tärkeyttä - ylpeys kirjallisuuden harrastamisesta luo lukemisen ympärille positiivista ja yhteisöllistä ilmapiiriä.

Keskustelu siirtyi toviksi Löytyn tulevaisuuden sekä menneisyyden haaveisiin - *Utopian* teemaan sopien tiedustelen myös, onko jokin unelma kadonnut muistojen maailmaan. "Olen todella hyväosainen, koska olen saanut näin mieluisan työpaikan. Yliopistolla riittäisi paljon tukalampia positioita kuin tämä minun.

Haaveet ovat siis toteutuneet. Pään sisällä kehittyviä, vielä toteuttamattomia kirja-aaveita kyllä riittää. Niitä voi onneksi työstää yliopiston työn ohella." Kirja-aaveet jäävät salaisuudeksi, ja se on varsin ymmärrettävää. Kun omat salaiset haaveet sanoittaa, ne saattavatkin hävitä puheen mukana kauas pois. "Lapsena haaveilin kansainvälisyydestä, mutta se taitaa tosiaan jäädä haaveeksi", Löytty toteaa.

Tällaiset terveiset Löytty haluaa ilmaista eteenpäin Utopian lukijoille, ja ennen kaikkea opiskelijoille: "Haastakaa rohkeasti itseänne. Kyselkää, keskustelkaa, osallistukaa. Pistäkää itsenne sellaisiin tilanteisiin, joissa joutuu kekeilemaan uudenslaisia ja itselleen vieraita tekstilajeja ja muita uusia asioita." Erityisesti avoin ja aktiivinen keskustelu on Löytyn mielen opetustilanteissa. "Paras mahdollinen kommentti on se, että joku ilmaisee, ettei ymmärrä. Se osoittaa, että kommentoija kuuntelee ja on kiinnostunut." Kuljetaan siis rohkeasti uusia haasteita päin - juuri kirjallisuustieteiden ja luovan kirjoittamisen opiskelijat ovat parhaimmillaan niitä, jotka varmistavat, ettei kirjallisuudesta tule hylättyjen LP-levyjen pö-

*”Haastakaa rohkeasti itseänne.
Kyselkää, keskustelkaa, osallistukaa.
Pistäkää itsenne sellaisiin tilanteisiin,
joissa joutuu kokeilemaan uudenlaisia ja
itselleen vieraita tekstilajeja ja muita
uusiasioita. -- Paras mahdollinen
kommentti on se, että joku ilmaisee, ettei
ymmärrä. Se osoittaa, että kommentoija
kuuntelee ja on kiinnostunut.”*

lyttämää nurkkahuonetta.

Terveisiä pohtiessa Löytty nostaa esille jälleen tutkimuksen laaja-alaisuuden ja siihen liittyvät monimuotoiset mahdollisuudet.

”Montaa tutkijaa ja ajattelijaa mietityttää samankaltaiset, kirjallisuuden sosiaaliseen puoleen liittyvät ilmiöt. Niihin vain on vaikea tarttua, monista syistä. Olen kuitenkin varma, että jokainen meistä olisi varsin kiinnostunut esimerkiksi WSOY:n jouluglögien ja niiden äärellä tapahtuvien verkostoitumisen maailmasta.” Kirjallisuustieteiden sosiologinen puoli nykypäivän näkökulmasta vaikuttaa siis olevan aihe, johon Löytty kannustaa rohkeasti tarttumaan. Lisäksi hän mainitsee kirjallisuuden arvov tutkimisen tärkeyden, sekä yleisesti kirjallisuuden kentän erilaisten rakenteiden piirteiden tutkimisen.

Loppukevennyksenä kartoitin hieman Löytyn suosituksia opiskelijoille - mitä kirjoja kannattaisi lukea, millaista musiikkia tulisi kuunnella, miten viettää opiskelujen ulkopuolista vapaa-aikaa? ”Tanssikkaa, erityisesti paritansseja, kuten salsaa. Jos olisin aloittanut tämän harrastuksen jo nuorena, olisin varmaan ollut paljon onnellisempi.” Kirjasuosituksia Löytty pohtii pitkään, ja päättyy suosittelemaan luovan kirjoittamisen uuden opettajan **Emma Puikkosen** romaaneja, kuten *Euroopapalaiset unet*. Nuoruuden suosikkikirjakseen Löytty taas nimeää Kurt Vonnegutin *Teurastamo 5*. ”Sehän sopii myös *Utopian* teemaan, sillä kyseinen kirja mainitaan **Iida Rauman**

Hävityksessä. *Teurastamo 5* on edelleen vaikuttava kirja näin vanhempana. Huomaan, että kaikki kirjalliset vitsini on varastettu Vonnegutilta. Varastamiselle ei toisaalta voi mitään - omaperäisyys on sitä, että osaa varioida kaikkea oppimaansa.”

Apulaisprofessorin musiikkisuositukset saavat minut innostumaan erityisen paljon. ”Olen löytänyt nämä uudemmat kotimaiset musiikintekijät. **Lyyti, Arppa ja Jukka Nousiainen** ovat minun niin sanottu Isä, Poika ja Pyhä henki.” Näiden vastausten valossa lupailen Löyttylle laajaa hyväksyntää opiskelijoiden joukossa - oletan että monelle muullekin nämä artistit ovat tahdittaneet yliopistolla vietettyjä vuosia.

Utopia toivottaa Olli Löyttylle paljon onnea uuden viran johdosta, ja me opiskelijat odotammekin varsin innolla tulevaisuuden näkymiä. Näillä näkymin Turun yliopiston kirjallisuusaineita sekä luovan kirjoittamisen oppiainetta odottavat uuden rakentamisen ja luomisen aika - kadotuksen ja hävityksen sijaan. Aivan viimeiseksi pyydän Löyttyä kuvittelemaan utopian, ja vastaus on yksinkertainen sekä kiteyttävä. ”Maailma ilman rasismia. Toivotaan, että tämä utopia ei jää vain haavekuvaksi.”

Jos haluat tutustua lisää Löytyn ajatuksiin hänen utopiastaan, lukaise *Hybris*-lehdessä teksti nimeltä ”Tanssia muurinraoista”.

ALKU, EI MUITA LOPPUJA

Kun lähdin hänen asunnostaan viimeistä kertaa, sain rakon kantapäähäni huonosti istuvista kengistä. Rakko asetti tietynlaisen ajanmäärän: ensin aristava, punainen iho, sitten vesikello ja lopuksi näkökulmasta riippuen joko hidas tai nopea kuluminen ja takaisin ihoon sopeutuminen kuin mitään ei olisi tapahtunutkaan, kuin arpi ei olisi ollut asia, jonka rikkinäinen iho voisi muodostaa. Minulle jäi vain se, miten minulla oli vähemmän annettavaa itsestäni ihmisille, jotka tulisivat elämäni ja vähemmän annettavaa niille, jotka olivat jo elämässäni. Keskeneräisyys oli tietysti ollut aina, jokin vain teki siitä paikoin pistävämpää.

Kevät oli jo tavallaan pitkällä, mutta talvi oli tullut viimeistä kertaa jo monesti ja aina vielä kerran kuin mukaillen tiettyjen makuuhuoneiden ovien liikkeitä. Sanat oli käytetty jo monta kertaa, niin monta kertaa ja monin tavoin, että ne olivat vain erilaisia kierrättämissä ja repeileviä kompostijätteitä. Oli taide ja oli kuluttaminen. Oli saanut lähestulkoon kaiken, kunnes enää oli vain sen kaiken muistaminen.

Huulipuna oli kulunut, ei varsinaisesti kovin pahasti sotkeutunut, mutta enää vain osittain olemassa. Olin pitänyt sukkahousut jalassa ensimmäisellä ja viimeisellä kerralla. Ympyrä sulkeutui ja muodosti surullisen soikion, jonka päät eivät kohdanneet ihan kokonaan. Näytin vähemmän väsyneeltä kuin ajattelin (menin nukkumaan silti). Oli tavallaan ihan sama minkä ikäinen olin: minulla oli sama sänky, jossa oli huono jousitus, lohkeillutta, muuta kuin punaista kynsilakkaa ja huono ajoitus. Olin selvinnyt kaikista ikävistä, jotka olin tuntenut ja jotka olivat minulle tapahtuneet. Kohde oli hämmäntävän usein uni. Katoaminen tapahtui monin tavoin ja monissa aikamuodoissa, mutta oli vain harvoin kokonainen hävitys.¹

Olin sama kuin olin ollut ennenkin, *sama kuin aina ennenkin*. Samuus oli sana, jota olin ajatellut suhteessa häneen, siis ikään kuin sama olisi ollut jokin todellinen asia, jonka olisimme voineet saavuttaa suhteessa toisiimme. Kuin samuus olisi käsitettävissä, ei pelkkää kielellä tapahtuvaa viivyttämistä ja vuorovettä, jota kaikki oli: kielellä tapahtuvaa viivyttämistä ja vuorovettä. Emme saaneet ainutkertaisuutta minkään ylevän, vaan pikemminkin siedettävyyden tähden.²

1 Kulutustavaroiden kertakäyttöisyys ja väliaikaisuus, se miten niitä ei voinut korjata, vaan piti ostaa uusi, yritti mukautua kaikkeen. Se, ettei millään ollut mitään erityistä väliä, että kaikki oli korvattavissa ja alaviitteitä, oli tavallaan ihan hyvä idea, kunnes tuli muistaneeksi jotakin. Asioiden lähteminen ja jääminen olivat samaa.

2 Minulla oli outo suhde onnellisuuteen enkä oikeastaan ajatellut sen olevan koskaan riittävää tai riittämätöntä. Onnellisuus tarkoitti jotakin lähinnä sen ulkopuoliseen ja etenkin ulkopuolisen keskinkertaisuutta. Se, ettei ollut loputtoman onneton, muodosti aivan oman onnellisuutensa. Hänelle toivoin siitä huolimatta enemmän (ja olisin tehnyt mitä vain, jotta hän olisi saanut sillä lailla enemmän: mahdollisen lapsen, jota hän ajatteli ja lääkkeitä, joita hän tarvitsi, ei ainoastaan niitä joita hän halusi.)

TYTTÖJEN VÄLISESTÄ RAKKAUDESTA

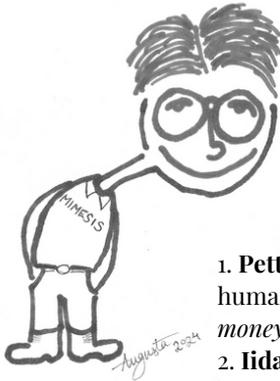
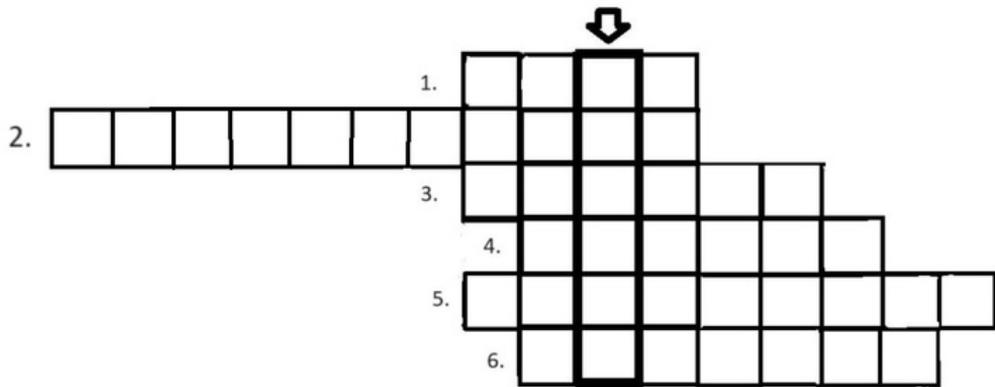
mä en oo tyttö
enkä nainen
mutta olin kerran
kun sä piirsit niin hellästi sun sormilla
mun äärivivat puhtaisiin lakanoihin
näytit mun keholle
millanen sen kuuluu olla
pussasit hennosti olkapäättäni
kun oltiin tyttöjä yhdessä

mä en halua enää olla nainen
en halua että miehet
baarissa pyytää hymyilemään
kotona laittamaan tiskit
luennolla puhuu päälle
en halua enää kadulla tuntea kuinka niiden katseet riisuu mut
häikäilemättömästi
väkivaltaisesti

mä haluan päästää irti naiseudesta
mutten ikinä susta
jossain mun sydämen sopukoissa
palaan siihen
kun oltiin tyttöjä yhdessä

AATUN NURKKA

Tällä palstalla Augusta Sarmiala töhertelee aivoituksiaan, joiden julkaisua päätoimittaja vastusti viimeiseen asti.

1. **Petturi Orpon** hallituspolitiikan seurauksena humanistiopiskelijoiden teemabiisiksi nousee tämän yhtyeen *Money, money, money*
2. **Iida Rauman** esikoisromaani ”_____ kirja”
3. Tämä valtio suorittaa palestiinalaisten kansanmurhaa
4. Hypistelemäsi lehden nimi
5. Mm. **Sofi Oksasta** tutkinut professori
6. Hypistelemäsi lehden numeron teema

Ratkaisusana: Päätoimittajan oranssi kissa

Hei kirjallisuuden opiskelija,

tiesithän, että me TAKUssa huolehdimme
asemastasi työelämässä ja
tuemme oikeuksiasi opiskelijana!

Liity nyt 3500

taide- ja kulttuurialan asiantuntijan ja
opiskelijajäsenen vaikuttavaan joukkoon!

Saat heti rahanarvoisia etuja, kuten maksuttomia
koulutuksia, lakipalvelua, palkkaneuvontaa, apua
työnhakuun ja harjoitteluun, urasparrasta,
oppaita ja FM-palkkasuosituksen.

TAKU

Taide- ja kulttuurialan
ammattijärjestö

Tutustu ja
innostu!
www.taku.fi

02-2325890 / 0500-785034

Brahen Antikvariaatti

Vesa Hörkkö

divari@sci.fi

antikvaari.fi / brahen antikvariaatti

antikvariaatti.net / brahen antikvariaatti

Brahenkatu 9, 20100 Turku ♦

Brahen Antikvariaatti

Myymälä avoinna

Ti-Pe 10.00-17.00

La 10.00-14.00

Kuvat:

s. 5 Aino Kuusinen

s. 15 H. Attila

s. 18 Per-Olof Welin

Mimesis ry 2024

Ainejärjestölehti *Utopia*

5. vuosikerta

8. julkaisu

Seuraava numero ilmestyy joulukuussa 2024

MIMESIS RY